

The Weekly Synopsis (Week 14) Berachos 47b-50b

מזד:

מע"ש והקדש שנפדו- פשיטא? שנתן קרן ולא חומש

כותי ועם הארץ

I.

לא יהא אלא ע"ה (ותנ' אין מצטרפין ע"ה)? .... אביי- כותי חבר ... רבא- ע"ה דרבנן דר"מ
(דתנ' ע"ה- .. ר"מ-חולין בטהרה.... רבנן- אינו מעשר) וכותים מעשרין דא' מר מה דעושין מדקדקין
יותר
ת"ר- ע"ה.... רבי אליעזר- ק"ש שחרית וערבית... רבי יהושע-תפילין...בן עזאי- ציצית.
ר' נתן- מזוזה...ר' נתן בר יוסף-אינו מגדל בניו לת"ת... אחרים-תנא,שנה,ושימש ת"ח.....
רב הונא- הלכה כאחרים.
רמי בר חמא לא אזמין על רב מנשיא בן תחליפא (ספרא,ספרי,והלכתא)..מת..
רבא-מפני דלא זימן...הא הל' כאחרים?..
שימש ורמי לא דק....א"ד שמע שמעעתא וגרס כצורבא דרבנן דמי.

טבל, מע"ש והקדש שלא נפדו, שמש פחות מכזית, נכרי

II.

- (a) טבל-פשיטא? ... דרבנן...עצוץ שאינו נקוב.
(b) מע"ר- פשיטא? הקדימו בכרי כאביי לאפוקי מר"פ
(c) מע"ש והקדש-פשיטא? ... אסימון (וצרת הכסף) ... הקדש קרקע- ונתן הכסף
(d) שמש- פשיטא? אידי רישא.
(e) נכרי-פשיטא? מל ולא טבל דא"ר זירא א"ר יוחנן...

תשעה ו _____ מצטרפין

III.

- (a) רבי יוסי- קטן בעריסה מזמנין.... משנתינו?...כריב"ל- לג' לא לי' עושה סניף
(b) ואריב"ל- ט' ועבד מצטרפין... מיתבי מרבי אליעזר דשחרר עבדו למנין? ... תרי אצטריכו....
האמר רב יהודה לעולם בהם תעבדו? ... מצוה.... מצוה הבאה בעבירה? ... מצוה דרבים
(c) ואריב"ל לעולם ישכים, עשרה ראשונים, שכר כולם... כולם ס"ד? .. אלא כנגד כולם.
(d) רב הונא- תשעה וארון מצטרפין... ארון גברא הוא?...אלא ט' נראה כי' א"ד מכנפי וא"ד מבדרי.
(e) רב אמי- שנים ושבת מצטרפין... שבת גברא?...
אלא ב' ת"ח מחדדין בהלכה..מחוי רב חסדא אנא ורב ששת, ור"ש אנא ור"ח.

The Weekly Synopsis (Week 14) Berachos 47b-50b

מזת.

I. קטן פורח

רבי יוחנן - מזמנין...תנ"ה-קטן ב' שערות מזמנין, בלי ב' שערות אין מזמנין, ואין מדקדקין.... הא גופא ק' לאו לאתויי קטן פורח
לית הלכתא ככל הני אלא **כרב נחמן** יודע למי מברכין מזמנין עליו
מעשה- **אביי ורבא** שאל **רבה** למי מברכין? לרחמנא... היכא? רבא לגג אביי בחוץ לשמים...
רבה שניהם רבנן...כדאמרי אינשי בוצין מקטפיה...

II. תשעה אכלו דגן

ר' יהודה בריה דרב שמואל בר שילת משמיה דרב- ט' ואחד ירק מצטרפין...
רבי זירא מרב יהודה- ח' ז' לא שנא... ו' לא שאל... רבי ירמיה- שפיר, רוב...רבי זירא-רובא דמנכר.

III. ינאי מלכא ושמעון בן שטח

ינאי מלכא ומלכתא כרכו- לא הוי דידע לברוך... א"ל ישבע ואביא... אשתבע והביאה אחיה שמעון בן שטח...
אותביה ביניהון.. א"ל כמה כבוד נתתי לך... א"ל התורה נתן שנ' סלסלה... אמר לאשתו ראית שאינם מקבלין
מרות... נתנו לו כוס... איך אברך שהם אכלו? שתה היביאו אחר וברך להם....
רבי אבא בריה דרחב"א- שמעון בן שטח לגרמיה דארחב"א א"ר יוחנן- אינו מוצא עד שיאכל כזית...
כרשב"ג- אכל אפי' טבל בציר או גרוגרת מצטרף להוציא כזית...אתמר נמי רב חנא בר יהודה משמיה דרבא
וגו'...
הל' רב חנא בר יהודה משמיה דרבא- עלה ירק/כוס יין מצטרף... להוציא-כזית

The Weekly Synopsis (Week 14) Berachos 47b-50b

מח:

I. מי תקן ברכת המזון
רב נחמן- משה- הזן- ירד המן... יהושע- הארץ- כשנכנסו לארץ... דוד ושלמה- בונה- דוד על ישראל וירושלים, שלמה על הבית הגדול...
הטוב והמטיב- יבנה- הרוגי ביתר (רב מתנה אותו היום-הטוב שלא הסריחו והמטיב שבאו לקבורה.)

II. סדר ברכת המזון
ת"ר- הזן, הארץ, בונה ירושלים, הטוב והמטיב
שבת- מתחיל ומסיים בנחמה ושבת באמצע... רבי אליעזר שבת או בנחמה או בארץ או בהטוב והמטיב....
חכמים- אלא בנחמה.... היינו ת"ק? ...
א"ב בדיעבד

III. מנין לברכת המזון מן התורה
ואכלת-זמון.... ה' א-הך-הזן... על הארץ-הארץ.. הטובה-ירושלים (שנ' ההר הטוב)
לפניו- ק"ו, רעב שבע
רבי- אינו צריך.... ואכלת... הזן.... זימון מגדלו... הארץ-ארץ... הטובה-ירושלים (שמ' ההר הטוב)... הטוב והמטיב- יבנה
לפניו- אשר נתן-משנתן
רבי יצחק- איני צריך- וברך את לחמך- קרי וברך ולחם איקרי קודם
רבי נתן- איני צריך- כבאכם העיר.... כי בוא יברך...
(כ"כ למה?...1. דברניות 2. להסתכל ביפיו... 3. אין מלכות נוגעת בחברתה)
ברכת התורה מנין?... רבי ישמעאל- ק"ו חיי שעה/חיי עולם
רבי חייא בר נחמני תלמידו של ר"י מרבי ישמעאל-אינו צריך-הארץ הטובה/ואתנה לך
ר"מ- מנין שמברך על טובה ורעה?... אשר נתן..ה' א-יך- דיינך
רבי יהודה ב"ב- אינו צריך- טובה הטובה- טובה תורה (כי לקח טוב)// הטובה ירושלים (ההר הטוב)

The Weekly Synopsis (Week 14) Berachos 47b-50b

מיט.

I.

כל שלא אמר (בבהמ"ז)... לא יצא

(a) רבי אליעזר - ארץ חמדה טובה ורחבה ומלכות בית דוד

נחום הזקן - ברית

רבי יוסי - תורה

פלימו - ברית קודם תורה (ג' בריתות/ י"ג בריתות)

ר' אבא - הודאה תחלה וסוף/ לא יפחות מא' / הפוחת מגונה... חותם מושיע ישראל-בור... לא אמר ברית, תורה, בית דוד - לא יצא

מסייע לרבי אילעא א"ר יעקב בר אבא משום רבינו - כל שלא אמר....

(b) פליגי אבא יוסי בן דוסתאי ורבנן... מלכות בהטוב והמיטיב (דאורייתא או דרבנן)

II.

מהו חותם בבונה ירושלים

(a) רבי יוסי ברבי יהודה - מושיע ישראל (לא בונה ירושלים?) אף מושיע ישראל

(b) רבה בר רב הונא בבי ריש גלותא - פתח בחדא סיים בתרתי... א"ל רב חסדא התניא רבי אין חותמין בתרתי

גופא אין חותמין בתרתי - איתביה לוי לרבי - על הארץ ועל המזון? ... ארץ דנפקא מזון

על הארץ ועל הפירות? דמפקא פירות

ישראל והזמנים? ... ישראל דמקדש זמנים

ישראל ור"ח? ... דמקדשי חדשים

שבת ישראל והזמנים? ... חוץ מזו... מ"ש... הכא חדא התם תרתי

למה אין חותמין? ... חבילות חבילות

מאי הוי עלה? ... ר"ש - פתח בישראל מסיים בה/ בירושלים מסיים בה

ר"ג - אפ"ל פתח ישראל מסיים ירושלים שנ' בונה ירושלים ... נדחי ישראל...

רבי זירא לרב חסדא נתני מר.. א"ל אפ"ל ברהמ"ז לא ונתני... מאי... בי ריש גלותא זקפיה רב ששת

כחויא..שלא ברכתי ברית, תורה ומלכות.. למה. כרב חננאל א"ר דיצא (ברית לא בנשים תורה לא נשים

ועבדים) ושבת כל הני כרב חננאל?

III.

מלכות בהטוב והמיטיב

רבב"ח א"ר יוחנן - טוב ומיטב צריך מלכות.... האמר חדא זמנא? ... ר' זירא - ב' מלכות... א"ה ג' אלא

סמוכה, רחם נמי סמוכה?... אידי מלכות בית דוד.... רב פפא ב' חוץ מדידה.

IV.

שכח ולא הזכיר...

רב זירא אחורי רב גידל בפני רב הונא-טעה שבת... ברוך שנתן... מקדש השבת... מי אמר? רב... יו"ט... ברוך

שנתן... מקדש ישראל והזמנים... מי אמר? רב... ר"ח... ברוך שנתן... ספק אמר שמחה, ספק חתם, ספק אם

בשם רב.

The Weekly Synopsis (Week 14) Berachos 47b-50b

מט:

I. שכח ולא הזכיר (המשך)

- (a) רב נחמן טעה וחזר לראש... גידל בר מניומי, מ"ט?.. א"ל כרב שילא א' רב... הא רב הונא-אמר ברוך שנתן? ... הא רב מנשיא בר תחליפא-דוקא שלא פתח הטוב והמיטב.
- (b) רב אידי בר אבין א"ר עמרם א"ר נחמן א' שמואל- ר"ח תפלה חוזר בהמ"ז אינו חוזר אראב"א לר"ע מ"ש? שאלתי ר"נ ומשמואל לא שמע אלע נחזי אנן- תפלה חובה בהמ"ז רשות... א"ה שבת ויו"ט?.. אה"נ דא' רבי שילא אמר רב חזר.. הא אמר רב הונא ברוך שנתן? הא אתמר ל"ש אלא דלא פתח...

II. עד כמה מזמנין- ר"מ כזית ר"י כביצה

- איפכא שמענין- וכן יצא ונזכר שיש לו בשר קודש- קודם צופים חוזר אחר שורף במקומו- עד כמה... ר"מ כביצה ר"י כזית?
- רבי יוחנן- מוחלפת השיטה..... אביי-לא תפיך הכא פסוק (ר"מ)- ואכלת כזית ושבעת שתייה... ר"י ואכלת (ושבעת כביצה) התם סברא- ר"מ כטומאתו ר"י כאיסורו.

III. משנה ב'

- כיצד מזמנין- ג' נברך ד' ברכו י' נברך א-הנו י"א ברכו.... אפי' אחד עשרה רבוא (ר"ע) מאה- ה' א-נו, והוא ברכו אלף- א-הי ישראל והוא ברכו רבוא- א-הי צבקות ישב הכרובין והוא ברכו כענין שהוא מברך עונין....
- ר"י הגלילי לפי רוב הקהל מברך שנ' במקלות ברכו ר"ע כביה"כ א' מרובים או מועטים ברכו את ה' רבי ישמעאל- המבורך

The Weekly Synopsis (Week 14) Berachos 47b-50b

נ.

I. מברכותיו של אדם

- (a) **שמואל**- לעולם אל יוציא עצמו מן הכלל... קשה ממתני' (ד' ברכו)?..אף ברכו... ראייה **מרב אדא בר אהבה** **בי רב** ששה חולקין..... תנ"ה בין שאמר ברכו... והנקדנין תופסין ע"כ... **ומברכותיו של אדם ניכר אם הוא ת"ח א"ל... כיצד?**
- (b) **רבי**- בטובו- ת"ח.... מטובו- בור (**אבני לרב דימי**- ומברכתך יברך? ... א"ל שאלה... א"ל הרחב פיך? ... ההוא בד"ת
- (c) **רבי**- חיינו-ת"ח.. חיים-בור... **נהרבלעי** איפכא ולית הלכתא
- (d) **רבי יוחנן**- נברך שאכלנו- ת"ח... למי שאכלנו-בור (**רב אחא בריה דרבא לרב אשי**- למי שעשה לאבותינו... א"ל התם מוכח מי שעושה ניסים)
- (e) **רבי יוחנן**- שאכלנו משלו-ת"ח... על המזון שאכלנו- בור (**רב הונא בריה דרב יהושע**- דוקא בג' אבל י' מוכח מילתא כדתנן- כענין שהוא מברך...)

אחד עשרה אחד עשרה רבוא- הא גופא קשיא? **רב יוסף**- הא ר"ע הא ר"י הגלילי דתנן...

II. ר"ע ר"י הגלילי ורבי ישמעאל

- (a) **ר"ע**- במקהלות ל"ל? ... **כר"מ**- מנין אפי עוברין אמרו שירה...שנ' במקהלות... **ואידך**?... ממקור
- (b) **רבא**- הל' כר"ע... (**רבינא ורב חמא בר בוזי** בי ריש גלותא רחב"ב קם למאה... א"ל רבינא לא צריך כרבא)
- (c) **רבא**- בי ריש גלותא מברכין ג' ג'... למה לא י' י'? ר"ג מקפיד... יברך עמו? א"א לשמוע.
- (d) **רבה תוספאה**- ג' וקדים אחת וברך... הם יוצאין זימון ולא הוא... אין זימון למפרע

פרם בר פפא בביה"כ דאבי גיבר- ברכו את ה'... אוושו כ"ע המבורך.. א"ל **רבא** (א) בהדי פלוגתא ל"ל (ב) נהוג עלמא כר' ישמעאל

III. משנה ג'

ג' ד' ה' אין נחלקין... ו'ט' נחלקין... י'-כ' אין נחלקין
ב' חבורות בבית אחד- רואין מקצתן מצטרפין וא"ל לא
רבי אליעזר-אין מברכין על יין עד שיתן לתוכו מים ... **חכמים** מברכין

IV. מאי קמ"ל?

תנינא-ג' חייבין לזמן?

1. **כרבי אבא אמר שמואל**- ישבו אפי' לא אכלו עדין
2. **כרבי אבא אמר שמואל**- אפי' כל אחד אוכל מכרו
3. **כדרב הונא אמר רב**- ג' מג' חבורות אינן רשאין לחלק (**רב חסדא**- דוקא מג' חבורות של ג')

The Weekly Synopsis (Week 14) Berachos 47b-50b

ב:

I. ג' שבאו מג' חבורות אינן רשאים לחלק (המשך)

רבא - דוקא אם לא עשו האחרים זימון במקומן
מנא אמינא - דתנן מטה שנגנבה חציה... טהורה.... החזירוה מקבל טומאה מכאן ולהבא

II. אין מברכין על היין

- (a) ת"ר **רבי אליעזר** - יין בלי מים - העץ ואין נוטלין ידים במים הגפן ונוטלין **חכמים** - בין כך ובין כך הגפן ואין נוטלין
כמאן אזלא **שמואל** דאמר עושה צרכיו בפת... כר"א
- (b) **רבי יוסי ברבי חנינא** - מודים חכמים בכוס של ברכה... מ"ט? **רב אושיעא** - בעינן מצוה מן המובחר לרבנן למאי חזי?... לקורייטי

III. ד' דברים נאמרו בפת

1. אין מניחין עליו בשר חי
  2. אין מעבירין עליו כוס מלא
  3. אין זורקין
  4. אין סומכין קערה
- אמימר מר זוטרא ורב אשי** בסעודה - הביאו תמרי ורמוני-מר זוטרא זרק דסתנא לר"א... א"ל אין זורקין תניא? א"ל פת... והא כשם שאין זורקין פת כך שאר אוכלין תניא?... א"ל והתניא שאר אוכלין זורקין?... אלא ל"ק הא במידי דממאיס...

ת"ר ממשיכין יין בפני חתן וכלה... וזורקין קליות וכו' בימות החמה... וגלוסקאות אפ' לא בימות החמה.

IV. שכח והכניס אוכלין לתוך פיו בלי ברכה

רב יהודה - מסלקן לצד א' ומברך
תנ' חדא-מסלקן... ואידך - בולען... ואידך - פולטן
ל"ק - משקין, לא ממאיס, ממאיס
לא ממאיס אמאי לא מסלקן?... **רב יצחק קסקסאה קמיה דרבי יוסי בר אבין משמיה דרבי יוחנן** - דכת' ימלא פי תהלתך